

соціологія ХХ століття : хрестоматія / отв. ред. В. Г. Городяненко. – Д. : Ізд-во ДНУ, 2001. – С. 145 – 151.

7. **Теорія управління: соціально-технологіческий підхід : енцикл. словник** / под ред. В. Н. Іванова, В. И. Патрушева. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Муніцип. мир, 2004. – 672 с.

8. **Черленяк І. І.** Синергетичні моделі оптимізації системи державного управління : монографія / І. І. Черленяк. – Ужгород : Ліра, 2010. – 656 с.

Надійшла до редколегії 08.10.12

УДК 001:351

Ольга КІРЄЕВА

Національна академія державного управління

при Президентові України

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління

ЗНАННЯ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ РЕСУРС СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ: ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

Розглядається питання трансформації основних ресурсів суспільного розвитку, зміна традиційних видів ресурсів у контексті формування економіки знань, досліджується становлення поняття «управління знаннями» та наводяться основні його визначення, окреслюються завдання та перспективи державного управління знаннями.

Ключові слова: знання, ресурс, управління знаннями, менеджмент знань, державне управління знаннями, традиційні ресурси, нематеріальні активи, суспільний розвиток, економіка знань.

Ольга Киреєва. Знание как определяющий ресурс общественного развития: государственно-управленческий аспект

Рассматривается вопрос трансформации основных ресурсов общественного развития, изменение традиционных видов ресурсов в контексте формирования экономики знаний, исследуется становление понятия «управление знаниями» и приводятся основные его определения, очерчиваются задания и перспективы государственного управления знаниями.

Ключевые слова: знания, ресурс, управление знаниями, менеджмент знаний, государственное управление знаниями, традиционные ресурсы, нематериальные активы, общественное развитие, экономика знаний.

Olga Kirieieva. Knowledge as qualificatory resource of community development: public-administrative aspect

The question of transformation of basic resources of community development is examined, an accent is done on the change of traditional types of resources in the context of forming of economy of knowledge, becoming of concept «management knowledge»

© Киреєва О. Б., 2012

22

is investigated and his basic determinations are pointed, a task and prospects of state administration knowledge are outlined.

Key words: knowledge, resource, management knowledge, management known, state administration, traditional resources, non-material assets, community development, economy of knowledge.

Традиційно суспільний розвиток пов'язували з економічним зростанням. Як основні фактори виробництва розглядали землю, капітал, працю. Інтелектуальні ж ресурси розглядалися як зовнішні відносно економічного зростання. Однак поступово використання саме інтелектуальних ресурсів починає виходити на перше місце. У зв'язку з цим з'являється коло проблем, навколо яких фокусуються інтереси дослідників. Серед них можна виділити такі:

- знання як фактор економічного зростання;
- знання в структурі економічних відносин;
- роль знань у функціонуванні фірми.

Зазначені вище дослідницькі інтереси почали розвиватися в межах існуючих провідних теорій. Серед них можна зазначити теорію людського капіталу (Г. Беккер, Т. Шультц, Я. Мінцер), нові теорії росту (П. Ромер, Р. Лукас, Й. Шумпетер), еволюційні теорії (Г. Досі, Л. Орсеніго, М. Амендолі, Дж. Гаффард) та ін. Активно розробляється сьогодні даний напрям досліджень російськими авторами. Okреме місце посідає теорія людського капіталу, що виникла в 1960-х рр. і пов'язана насамперед з іменами таких науковців, як Г. Беккер, Т. Шультц і Я. Мінцер [6, с. 21; 16; 19]. Саме вони звернули увагу на величезну роль знання й уміння працівників у процесі виробництва, а також розробили методику оцінювання ефективності інвестицій в освіту й навчання.

Метою статті є визначення місця й ролі знання в процесах суспільного розвитку.

Людський капітал розглядається як сукупність людських здібностей, що дає можливість їх носію одержувати прибуток. Ця якість, тобто здатність приносити прибуток, поєднує людський капітал з іншими формами капіталу, що функціонують у суспільному виробництві. Інвестиції в людський капітал приносять національній економіці найбільший прибуток і «підштовхують» її до зростання [6, с. 22]. Вони визначають сприятливість суспільства до нових знань і технологій, мотивують розвиток і прогрес.

У нових теоріях зростання, пов'язаних, насамперед, з іменами П. Ромера, Р. Лукаса [6, с. 22], центром уваги стає науково-технічний прогрес як внутрішній фактор економічного зростання. Значною мірою ці теорії зобов'язані своєю появою концепції людського капіталу. Існують три напрями, за якими здійснюються інвестиції, що забезпечують економічне зростання: внески в нове знання, внески в людський капітал і проміжні видатки, націлені на поширення вмінь.

П. Ромер розробляє модель індустрії, що створює знання, які забезпечують економічне зростання шляхом втілення нових ідей [6].

23

Кожна нова ідея вимагає фіксованої кількості інвестицій у нематеріальні активи. Ця кількість знижується згодом, оскільки індустрія, яка виробляє знання, може експлуатувати запас знань і вмінь, що постійно збільшується, або виробляти за незмінних інвестицій більшу кількість ідей. Індустрія знання є ємною відносно людського капіталу й використовує існуючий запас знання як уведення. Ціна нових ідей визначається обсягом інвестицій, що спрямовуються в індустрію знання, а також інтенсивністю й ефективністю їх використання. Нові теорії зростання приділяють особливу увагу поширенню знань і вмінь. При цьому акцентується на таких моментах.

По-перше, розглядаються вторинні ефекти (spillovers) [6, с. 23] існуючого знання, що має критичне значення для створення нового знання. Інвестиції в освіту й науку створюють основу для якісного прориву до нових відкриттів і їх практичного втілення. Поширення існуючого знання просторово створює міжгалузеві ефекти, що відображаються в засвоєнні нових технологічних принципів у тих галузях виробництва, де вони дотепер не застосовувались. Нагромадження й поширення знань ведуть до загального підйому суспільної свідомості й культури народу, змінюючи його світогляд, побут, відносини із природним середовищем. По-друге, автори нових теорій зростання приймають і розвивають сформульовану в межах концепції людського капіталу ідею розходження між загальними й специфічними (тобто пов'язаними винятково з конкретним виробництвом) уміннями. По-третє, знання може бути як суспільним (загальне знання), так і приватним (специфічне знання) благом. Але, як правило, воно перебуває десь у проміжку між цими полярними значеннями, тому що рух робочої сили певною мірою вирівнює індивідуальні розходження [6].

Значний вплив мали роботи австрійського економіста першої половини ХХ ст. Й. Шумпетера [14]. Важливим фактором економічного розвитку, його каталізатором науковець вважав дифузію інновацій, тобто поширення в часі вже один раз засвоєні і використані інновації в нових умовах або місцях застосування. В очікуванні високого прибутку ефективна інновація послідовно підхоплювалася (імітувалася) групами підприємців, яких Й. Шумпетер називав «ранніми реципієнтами», «ранньою більшістю» і «такими, що відстають». У результаті кумулятивного збільшення кількості імітаторів виникав хвилеподібний процес поширення інновації [14, с. 160].

Ідеї Й. Шумпетера стали основою для еволюційних теорій розвитку суспільства й економіки, що виникли на початку 80-х рр. ХХ ст., увага яких була зосереджена не стільки на процесах виробництва, розподілу і споживання благ, скільки на еволюції суб'єктів економічної діяльності як основи еволюції економічної системи в цілому. Інновації, відкриття, навчання зайняли центральне місце в описі механізмів еволюції. Найбільш істотне розходження між «новими» й еволюційними теоріями зростання полягає в тому, що одні вважають стрижнем економічної

діяльності розподіл обмежених ресурсів, тоді як інші ставлять у центр прогресуюче знання і відкриття.

Еволюційна теорія розвинулася в безлічі концепцій, що розрізняються розумінням механізмів еволюції. Так, Г. Досі і Л. Орсеніго бачать корені розвитку економічної системи в конкуренції між неоднорідними суб'єктами, що господарюють [6, с. 27]. Економічне середовище містить у собі необоротний елемент, який являє собою попередні науково-технічні досягнення і їх матеріальне втілення. Таким чином, модель виключає регрес і запрограмована на науково-технічний прогрес. Капіталовкладення оцінюються як результат вільного вибору учасників системи, тобто як ендогенний фактор.

Еволюційні концепції М. Амендолі і Дж. Гаффарда [6, с. 27; 15] пропонують модель виробничого процесу, у якому технологія є однією з його результатів. При цьому створення нової технології обумовлене використанням специфічних людських ресурсів, що втілюють у собі прогресуюче знання. Б. Карлсон і Е. Теймаз [6, с. 27; 17] виділяють дві причини економічного зростання: технологічний прогрес і економічна компетентність. Остання визначається як здатність фірми одержувати конкретні переваги на основі використання досягнень технологічного прогресу. Причому за своєю значущістю цей фактор більш важливий, ніж технологічний прогрес.

Л. Прусак розглядає процеси поширення знання в ринкових системах. Відповідно він виділяє три категорії учасників цього процесу: покупців, продавців і брокерів знань [6, с. 29; 18]. Покупці знання – ті, хто мають потребу в знанні для вирішення проблеми, складність і невизначеність якої не допускають легкої відповіді. Продавці знання – люди в організації із суспільною репутацією експертів щодо тих чи інших процесів або об'єктів. Брокери знання – ті, які здійснюють зв'язок між покупцями і продавцями, тобто тими, хто потребує знань, і тими, хто їх має. Та сама людина, навіть у тому самому акті комунікації, може поперемінно бути в усіх трьох ролях. Однак якщо покупцем знання стає кожен працівник, то далеко не всі діють на ринку знань як продавці. І справа не тільки в нестачі знань, наприклад у початківців. Навіть знаюча людина не завжди може показати свої знання, тобто може бути недостатньо комунікативною. Фахівець найчастіше зацікавлений у збереженні монополії на те знання, яким він володіє. Як правило, недооцінюваною є в організаціях роль брокера знань.

Сучасні господарські системи все більше трансформуються в економіку знань. Застосування знань множить результати господарської діяльності набагато більш ефективно ніж застосування будь-якого виробничого фактору. У постіндустріальному світі найважливішим ресурсом є не традиційний географічний простір із закріпленими на ньому виробничими потужностями, а інтелект, що не знає матеріальних меж і вільно переміщається шляхом використання інформаційних технологій. Перехід від індустріального суспільства до постіндустріального й інтенсивного

розвитку інформаційних технологій скорочує значення факторів природного й соціального середовища, але підсилюють роль творчих сил особистості, яка бере участь у виробничій діяльності. З цієї причини ефективність сучасної економіки, включаючи прогрес матеріального виробництва, усе більшою мірою визначається інтелектуальним потенціалом людини, інформаційними ресурсами та знаннями ніж традиційними факторами розвитку індустріального суспільства.

Цінність знань як ресурсу визначається можливістю вирішувати за їх допомогою проблеми економічного, соціального, політичного характеру тощо. Знання є основою процесу створення доданої вартості, базою для вдосконалення існуючих та виробництва нових товарів та послуг, воно забезпечує зростання ефективності виробничих та управлінських процесів. Нагромаджені наукові знання, зокрема матеріалізовані в нових технологіях, вкладення в здоров'я людини стали враховувати в макроекономічній статистиці як елементи національного багатства, що мають нематеріальну форму [7, с. 433]. Саме ці специфічні риси й відрізняють інформацію та знання від традиційних ресурсів. Ці відмінності впливають не тільки на сучасну економіку, а й на всю систему державного управління.

Дослідники відзначають наявність двох основних тенденцій, що змінюють спосіб життєдіяльності сучасного суспільства. По-перше, протягом останньої чверті ХХ ст. найбільш «інтелектоємні» галузі життєдіяльності суспільства (охорона здоров'я, освіта, дослідницькі розробки, фінанси, страхування та ін.) виявляли найвищі темпи розвитку та зростання зайнятості. По-друге, почалося формування галузей, які специфічним чином поєднують форми матеріального виробництва й послуги на базі використання високих технологій (ідеється про виробництво програмних продуктів, телекомуникаційні послуги тощо).

В епоху постіндустріального розвитку вартість виникає не стільки з фізичних ресурсів, скільки з інтелектуальних і, відповідно, з їх основних складових – знань, інформаційних та людських ресурсів, що втілюються в нових продуктах, нових технологіях, нових навичках, нових суспільних відносинах. У ХХІ ст. розвиток та відтворення інтелектуальних ресурсів стають домінуючою умовою досягнення соціально-економічних результатів. Традиційні фактори – земля, праця і капітал – у сучасному суспільстві діють тільки за умови ефективного використання знань, інформації та людських ресурсів. До знань у даному контексті належать не тільки ті знання, що викладаються у вузах, але й ідеї про те, як може бути зроблений продукт, як повинно бути організоване виробництво, які продукти мають прихований попит та ін. Ці знання виявляються в навичках людей і закріплюються у вигляді патентів, ліцензій, організаційних структур, методів взаємодії підприємств і установ, формах, засобах та методах державного управління. Сьогодні управління знаннями стає одним із вирішальних факторів соціально-економічного розвитку.

Знання стають активами, що потребують систематичного оцінювання, уважного ставлення, поширення та використання. Істотне розширення доступу до знань, завдяки інформаційній революції, змінює природу відносин між організацією та робітником, виробником та споживачем, державою та суспільством. Складним є питання про актуальність, вірогідність і застосовність знань. Адже не все знання, нагромаджене людством у традиціях, звичаях, бібліотеках і фондах, міститься в пам'яті людей і передається з покоління в покоління, має в сучасних умовах і тим більше для майбутнього безпосередньо практичне значення [9]. Багато чого залишилося надбанням того часу, коли воно було створено й використано у відповідних історичних умовах. Загалом необхідний глибокий аналіз існуючої соціальної інформації й виділення з неї саме того знання, що актуальне у світлі вимог ХХІ ст.

Заслуговує на увагу проблема вірогідності тих знань, які ми маємо намір застосовувати. Час породжує сумніви, здавалося б, в очевидних висновках і оцінках, навіть там, де прийнятий експеримент і багато чого перевіряється виробничу практикою. Знову й знову в природничих і точних науках, покладених в основу механіки, хімічних і біологічних виробництв, атомної енергетики, космонавтики тощо, доводиться звертатися до вихідних концепцій, понять і прогнозів, переглядати їх і по-новому інтерпретувати. Значно складніша ситуація у сфері знання про суспільство й людину. Не випадково найбільша кількість помилок, оман, ілюзій припадає на вибір тієї частини суспільного знання, що стає основою державної політики.

Не всі знання можна застосовувати в конкретних умовах місця, часу й участі конкретних осіб. Потрібна більша обережність під час аналізу й оцінювання знання, що використовується в управлінні, насамперед державному. Тому не варто розглядати існування того або іншого знання абстрактно; воно набуває практичного значення лише тоді, коли втілюється в реально діючих технологіях і за їх допомогою приносить суспільству відчутну користь – соціальний ефект.

Термін «менеджмент знань», або «управління знаннями», останнім часом став широко застосовуватися в науковій літературі й у практиці роботи багатьох організацій як новий вид управлінської діяльності та нова функція управління (таблиця).

Менеджмент знань розуміють як систематичний процес ідентифікації, застосування і передачі інформації і знань, які люди можуть створювати, удосконалювати та використовувати [9, с. 88]. Специфіка управління знаннями полягає, на думку автора, у стратегії, що трансформує всі види інтелектуальних активів у більш високу продуктивність і ефективність, у нову вартість і підвищену конкурентоздатність. Управління знаннями – це комбінація окремих аспектів управління персоналом, інноваційного і комунікаційного менеджменту, а також використання нових інформаційних технологій в

Визначення терміна «управління знаннями»

Визначення	Автор
1	2
Систематичне формування, оновлення і застосування знань з метою максимізації ефективності підприємств	К. Віїг [20]
Систематичне формування, оновлення і застосування знань з метою підвищення ефективності організації і її конкурентоспроможності, основою якого є використання людей, процесів і технологій, що дозволяє організації оптимізувати обмін знаннями і їх збереження	Б. Мільнер [5]
Група ІТ-рішень, які сприяють збереженню, структуризації, аналізу, пошуку звітів, аналітичних записок і інших документів, що містять опис певного успішного досвіду в галузі чи самій організації	Міжнародне товариство управління знаннями (цит. за [8, с. 12])
Створення організаційних, технологічних і комунікаційних умов, за яких знання і інформація сприятимуть вирішенню стратегічних і тактичних завдань організації	М. Марінічева [8]
Виконання принципу «чотирьох П»: створення умов, за яких Потрібні люди зможуть отримувати Потрібну інформацію і знання в Потрібний час для виконання Потрібних завдань	Б. Гейтс (цит. за [8])
Систематичне захоплення, зберігання та повторне використання професійного досвіду і знань	Представники міжнародної компанії надання послуг Ernst&Young (цит. за [8, с. 21])
Міждисциплінарний підхід до досягнення організаційних цілей шляхом найбільш ефективного застосування знань. Його основні завдання – зрозуміти, які знання потрібні конкретній організації, де і як їх можна набути і як застосувати для реалізації стратегії компанії. Це, насамперед, не конкретна функція в організації, а ідеологія, що пронизує всі сфери її діяльності	Т. Андреєва, Т. Гутнікова [13]
Процес створення цінності з ідей і поширення цієї цінності в усій організації	I. Нонака, Х. Такеучи [10]
Процес, у ході якого ми свідомо створюємо, структуруємо та використовуємо базу знань нашої компанії	К. Джанетто, Е. Уіллер [2]

Закінчення табл.

1	2
Сукупність управлінських дій на способи, методи і форми організації соціальних стосунків у сфері виробництва, поширення та використання знань, націлена на підвищення ефективності цих процесів і здійснювана в конкретних економічних межах (підприємства, установи, підрозділи, різні форми кооперації)	Єфімов В. [3]
Систематичний процес, завдяки якому знання, необхідні для успіху компанії, створюються, зберігаються, розподіляються і застосовуються	М. К. Румізен [11]
Процес, за допомогою якого організації вдається отримати прибуток з обсягу знань або інтелектуального капіталу, що є в її розпорядженні	У. Букович [1]
Критичний елемент ділової стратегії, який дозволяє організаціям швидше регулювати виникаючі ринкові завдання і можливості за рахунок використання найбільш цінних ресурсів: колективних ноу-хау, здібностей і досвіду	Т. Кулопулос, К. Фраппаоло [7]
Активізація використання колективної знань для розвитку реакції і здібностей до новаторства	Представники асоціації Knowledge Management, КМ (цит. за [9])
Гармонізація взаємодій трьох великих кількостей (бізнес-процеси, технології, люди) з метою підвищення конкурентоспроможності організації за рахунок загальної надійної технічної інфраструктури для обміну інформацією; встановлення контактів між людьми, знаннями, спонукання ділитися знаннями і досвідом; стимулювання процесів навчання	Є. Ігнатьєва [4]

управлінні. Управління знаннями – поєднання різних дисциплін, різноманітних підходів і концепцій.

Протягом усієї історії суспільство, з одного боку, прагнуло більшого поширення знань, а з іншого – завжди обмежувало доступ до них. Це було обумовлено тим, що знання одночасно були знаряддям суспільного прогресу, одержання влади, монополії, конкурентних переваг. Значущість управління знаннями постійно зростає у зв'язку з об'єктивними вимогами розвитку науково-технічного виробництва, інформаційного суспільства та підвищення ролі людських ресурсів.

Більшість дослідників у сфері прогнозування соціального розвитку вбачає особливості постіндустріального й інформаційного суспільства саме в посиленні технологічності процесів. Звідси можна зробити

висновки. Основний з них полягає в тому, що між знаннями й технологіями найрізноманітніших видів діяльності перебуває управління. Звичайно, для різних видів, обсягів, рівнів діяльності існують, відповідно, різні види управління. У будь-якому місці земної кулі успішно розвиваються тільки ті компанії, у яких менеджмент піднятий на належну висоту, і вирішуються щоденні питання людей там, де розвинене місцеве самоврядування. Соціальні і національні інтереси краще задовольняються в умовах сильного (стабільного та ефективного) державного управління й самоврядування. Локальні технології й покликані створюватися локальними видами управління.

Але коли йдеться про стан і розвиток суспільства в цілому, про долю всієї країни, про становлення всього різноманіття сучасних технологій, тоді все зводиться до державного управління. Його завдання полягає в тому, щоб бути сполучною ланкою між світовим і національним знанням, насамперед науковим, і практикою діяльності своїх громадян. Соціальна цінність державного управління полягає в тому, що воно повинне в масштабах усього суспільства забезпечувати практичну цілеспрямованість, організацію взаємодії регулювання життєдіяльності людей. Це ініціююча й рушійна сила суспільного розвитку, гармонізації системи «людина – суспільство – природа».

Розробка системи державного управління знаннями повинна починатися з їх попереднього проектування, що охоплює такі етапи, як нагромадження, набуття, структурування та формалізація тощо. Державне управління знаннями має забезпечувати єдиний інтегруючий підхід до використання нових управлінських, маркетингових та інформаційних технологій, інноваційної активності і творчості людей. Тому управління знаннями, на думку автора, повинно містити такі компоненти:

- створення нового знання, стимулювання приросту знань шляхом розвитку науки й освіти;
- добір і акумулювання значущого знання із зовнішніх стосовно даного суспільства джерел завдяки плідній співпраці з закордонними партнерами;
- збереження, класифікація, трансформація, забезпечення доступності знань шляхом вироблення державних стандартів, створення єдиної інформаційної системи, банку даних;
- поширення й обмін знань на місцевому, регіональному, державному рівнях, для чого необхідне створення відповідних структур – аналітичних підрозділів, відділів тощо, відновлення зворотних зв'язків;
- застосування знань у процесах діяльності, насамперед у процесі прийняття державно-управлінських рішень шляхом удосконалення методів і форм управління;
- оцінювання знань, вимірювання і використання нематеріальних активів за допомогою розробки системи критеріїв, моніторингу стану;

– захист знань (забезпечення механізмів правового регулювання).

На думку автора, державне управління знанням завжди націлене на перспективу. Воно може містити в собі декілька етапів. Перший полягає у визначені перспектив життєдіяльності суспільства й у відповідному плануванні державної стратегії. Ідеється про найбільш повну реалізацію потенціалу доступних для суспільства знань, що відображається в розробці комплексної програми розвитку держави за визначеними пріоритетними напрямами. Другий етап полягає в розгортанні державної стратегії в системі конкретних управлінських заходів. Зокрема, мова може йти про ресурсне забезпечення намічених планів, здійснення самостійних або придбання чужих розробок, моніторинг процесів управління й удосконалювання існуючої системи управління. Третій етап управління знанням полягає в організації освіти, навчання та формуванні відповідної якості людських ресурсів.

Основна стратегія управління знаннями повинна бути спрямована на створення нової вартості, реалізованої в продуктах, людях і процесах за допомогою раціонального формування й застосування знань у суспільстві. Головною метою такої стратегії є збільшення ефективності використання всіх наявних ресурсів держави, одержання кращих і більш швидких інновацій, поліпшення надання послуг, зниження втрат від невикористаних інтелектуальних активів. Сьогодні головною метою державного управління знаннями повинно стати створення нових і більш могутніх конкурентних переваг.

Управління знаннями тільки тоді стане ефективним, коли буде одночасно застосуватися не тільки в комерційній, але й у некомерційній діяльності. Більш того, значна частина некомерційних організацій та установ безпосередньо стосується управління знаннями. Основа їх діяльності полягає саме в управлінні потоками і запасами знань. Серед них особливо виділяються органи державного управління та місцевого самоврядування, потенційна ефективність управління знаннями яких може виявитися досить високою. У місцевих адміністраціях велику користь можуть принести системи управління знаннями, націлені на продуктивну взаємодію і застосування кращої практики. Методи оцінювання інтелектуального капіталу і стратегії менеджменту знань можуть з успіхом застосовуватися в діяльності органів державної влади. Однак цей аспект управління знаннями поки що малорозроблений у вітчизняній і світовій науковій літературі. Мало розроблені й використовуються на практиці також технології управління знаннями в державному управлінні. Новою функцією управління повинно стати створення передумов для ефективного поширення та передачі знань.

Список використаних джерел

1. Букович У. Управление знаниями: руководство к действию / У. Букович, Р. Уильямс. – М. : ИНФРА-М, 2002. – 304 с.

2. **Джанетто К.** Управление знаниями: руководство по разработке и внедрению корпоративной стратегии управления знаниями / К. Джанетто, Э. Уиллер / пер. с англ. Е. М. Пестеревой. – М. : Добрая книга, 2005. – 192 с.

3. **Ефимов В. В.** Управление знаниями : учеб. пособие / В. В. Ефимов. – Ульяновск : УлГТУ, 2005. – 111 с.

4. **Игнатьева Е. Ю.** Менеджмент знаний в повышении эффективности организаций: теория и практика / Е. Ю. Игнатьева // Менеджмент качества и инновации – 2010 : материалы третьей регион. науч.-практ. конф. – Великий Новгород, 2010. – С. 22 – 26.

5. **Инновационное развитие: экономика, интеллектуальные ресурсы, управление знаниями** / под ред. Б. З. Мильнера. – М. : ИНФРА-М, 2010. – 624 с.

6. **Климов С. М.** Интеллектуальные ресурсы организации / С. М. Климов. – СПб. : ИВЭСЭП, Знание, 2000. – 168 с.

7. **Кулопулос Т.** Управление знаниями. Что это такое / Томас М. Кулопулос, Карл Фраппаоло. – Режим доступа : www.capstone.co.uk.

8. **Мариничева М. К.** Управление знаниями на 100% : путеводитель для практиков / М. К. Мариничева. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2008. – 320 с.

9. **Мильнер Б. З.** Управление знаниями / Б. З. Мильнер. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 178 с.

10. **Нонака И.** Компания – создатель знания. Зарождение и развитие инноваций в японских фирмах : пер. с англ. / И. Нонака, Х. Такеучи. – М. : Олимп-Бизнес, 2003. – 384 с.

11. **Румизен М. К.** Управление знаниями / М. К. Румизен. – М. : Изд-во Астrelъ, 2004. – 318 с.

12. **Теория управления** : учебник / под общ. ред. А. Л. Гапоненко, А. П. Панкрухина. – М. : Изд-во РАГС, 2004. – 558 с.

13. **Управление знаниями** : хрестоматия : пер. с англ. / под ред. Т. Е. Андреевой, Т. Ю. Гутниковой ; Высш. шк. менеджмента СПбГУ. – 2-е изд. – СПб. : Высш. шк. менеджмента, 2010. – 514 с.

14. **Шумпетер Й.** Теория экономического развития / Й. Шумпетер. – М. : Прогресс, 1982. – 320 с.

15. **Amendola M.** The Innovative Choice / M. Amendola, J. L. Gaffard. – Oxford, 1988. – 170 p.

16. **Becker G.** The human capital / G. Becker. – Chicago, 1964. – 378 p.

17. **Carlsson B.** The Role of Technological Progress and Economic Competence in Economic Growth / B. Carlsson, E. Taymaz // Working Paper. – Stockholm, 1991. – P. 25 – 27.

18. **Prusak L.** Knowledge Buyers, Sellers, and Brokers: The Political Economy of Knowledge / L. Prusak, D. Cohen // Working Paper. – 1997. – January. – P. 26 – 30.

19. **Schultz T. W.** Capital formation by education / T. W. Schultz // Journal of political economy. – 1960. – Vol. 68, December. – P. 47 – 54.

20. **Wiig K.** Knowledge management / K. Wiig. – Arlington, TX : Schema Press, 1993. – 132 p.

Надійшла до редакції 11.10.12

УДК 351: 000.000

Лариса ЛИСАКОВА

Національна академія державного управління
при Президентові України

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління

КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ МОДЕЛІ ОЦІНЮВАННЯ ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Формулюється концепція сучасної моделі оцінювання державно-управлінської діяльності в Україні. Аналізуються складові цієї моделі, а також потенційні обмеження щодо впровадження розробки та можливості їх подолання.

Ключові слова: державне управління, оцінювання, державно-управлінська діяльність, модель.

Лариса Лисакова. Концепция формирования современной модели оценивания государственно-управленческой деятельности в Украине

Формулируется концепция современной модели оценивания государственно-управленческой деятельности в Украине. Анализируются составляющие этой модели, а также потенциальные ограничения относительно внедрения разработки и возможности их преодоления.

Ключевые слова: государственное управление, оценивание, государственно-управленческая деятельность, модель.

Larysa Lysakova. The concept of formation a model of public-administrative activity in Ukraine

The concept of a modern model of public-administrative activity in Ukraine is formulated. The components of this model and also the potential constraints on development and implementation of opportunities to overcome them are analyzed.

Key words: public administration, evaluation, public-administration activities, model.

Осабливістю здійснення державного управління на сучасному етапі історичного розвитку є наявність значної кількості відмінних за своїми характеристиками об'єктів управління, а також суб'єктів, інтегрованих на різних рівнях до цієї системи управління. Останнім чином розширилася мережа зв'язків між ними, змінилися типи та засоби їх забезпечення, упроваджуються елементи електронного урядування та інші форми взаємодії з використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. Крім того, суттєво підвищилася роль соціального середовища, де відбуваються державно-управлінські процеси. Продовжує зростати громадянська активність, збільшується ступінь відкритості та прозорості діяльності органів державної влади, з'являється багато нових джерел інформації. За таких умов спостерігається неоднозначність сприйняття та оцінки результатів (ефектів) державно-управлінської діяльності не лише через складність

© Лисакова Л. І., 2012